

Kerkelijke functies, wat mag wel en wat niet?

Binnen lokale kerken is soms onduidelijkheid ten aanzien van het aanstellen van personen voor bepaalde functies. Voor bepaalde functies geldt dat die alleen in het kader van een dienstbetrekking kunnen worden uitgevoerd. In het verlengde hiervan wordt wat dieper ingegaan op de Regeling Kerkmusici.

TEKST NICO DE JONG BEELD ADOBESTOCK

Wat zijn de regels rond het werken met zzp'ers in de kerk?

Binnen de Protestantse Kerk in Nederland is de regeling ten aanzien van kerkelijke functies zoals die van predikant, kerkelijk werker, koster en kerkmusicus vastgelegd in de kerkorde, de ordinanties en de generale regelingen. In genoemde documenten wordt omschreven welke functies formele opleidings- en registratie-eisen hebben. De Generale regelingen die hierop van toepassing zijn betreffen de Generale Regeling 4 Kerkelijk werkers, Generale Regeling 5 Rechtspositie predikanten, Generale Regeling 6 Rechtspositie kerkelijke medewerkers en Generale Regeling 9 Kerkmuziek.

Kort gezegd betekent dit dat voor de predikant, kerkelijk werker, koster en kerkmusicus waarvoor specifieke opleiding- en registratie-eisen gelden geen zzp'er kan worden ingezet. Voor andere (niet-kerkelijke) functies mag een gemeente wel zzp'ers inhuren, mits géén schijnzelfstandigheid ontstaat. Hierbij kan worden gedacht aan: technische- of onderhoudstaken zoals schoonmaak, schilderwerk, loodgieterswerk, of werkzaamheden op het kerkelijk bureau. Ook werkzaamheden op het gebied van communicatie,

ICT, webbeheer kunnen door een zzp'er worden uitgevoerd. Verder zijn ook projectklussen, die te maken hebben met advies of projectbegeleiding, toegestaan. Wel is voorzichtigheid geboden als het gaat om schijnzelfstandigheid.

Dit laatste is gegrond op de Wet VBAR (Wet Verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden), waarop de fiscus vanaf dit jaar gaat handhaven. Schijnzelfstandigheid is een situatie waarin iemand als zelfstandige werkt, maar feitelijk in loondienst is, zonder de bijbehorende rechten en plichten (vaak om belastingen en premies te vermijden). Kenmerken hiervan zijn een sterke gezagsverhouding (instructies, vaste werktijden), weinig vrijheid (geen eigen tarief, vaak wordt gewerkt voor één opdrachtgever), en inbedding in het bedrijf van de opdrachtgever. Het is raadzaam hier scherp op te zijn en om bij het inzetten van zzp'ers gebruik te maken van de modelcontracten van de site van de Belastingdienst.



Hoe werkt de Regeling Kerkmusici?

Generale Regeling 9 bepaalt hoe kerkmusici in de kerk worden bevoegd, aangesteld, ingezet en ondersteund en legt de verantwoordelijkheid voor kwalitatieve kerkmuziek primair bij de kerkenraad. Samenvattend kun je zeggen dat in de regeling de volgende zaken zijn vastgelegd:

1. De kerkenraad heeft de verantwoordelijkheid ten aanzien van de kerkmuziek, omdat die een wezenlijk onderdeel is van de eredienst.
2. Er moet sprake zijn van een dienstverband met een arbeidsovereenkomst (geen zzp-constructie).
3. Kerkmusici worden aangesteld op basis van een bevoegdheidsverklaring. De Protestantse Kerk kent hiervoor drie verschillende niveaus, die ook in de salarisregeling worden toegepast. De regeling geeft aan op welke wijze het functieniveau moet worden vastgesteld.
4. In de eredienst hebben kerkmusici een eigen verantwoordelijkheid voor de muzikale vormgeving. Denk onder andere aan leidinggeven aan gemeentezang en samenwerking met predikanten en liturgiecommissie.
5. Elke gemeente moet een Beleidsplan Kerkmuziek hebben. Daarin staan ondermeer het doel van de kerkmuziek, het liturgische profiel, de verantwoordelijkheden en de wijze waarop onderlinge samenwerking tussen predikant en musici plaats vindt.

Van kerkelijke gemeenten wordt verwacht dat ze zorgvuldig met hun musici omgaan en zich daarbij houden aan de genoemde regeling. De details van de regeling zijn te vinden op de website van de Protestantse Kerk: protestantsekerk.nl/generale-regelingen/9-kerkmusici/.